



Βρυξέλλες, 26.4.2023
COM(2023) 241 final

2023/0137 (CNS)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη
διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση είναι μέρος δέσμης μέτρων και έχει ως στόχο την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος¹ (του διορθωτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης). Συνοδεύεται από πρόταση για την αντικατάσταση του κανονισμού αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών² (του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης), καθώς και από πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών³. Επομένως, στόχος της δέσμης μέτρων είναι η μεταρρύθμιση του δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης.

Το 2011, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και της κρίσης δημόσιου χρέους στη ζώνη του ευρώ, και στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων που είναι γνωστή με την ονομασία «εξάπτυχο», ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1175/2011⁴, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2011⁵ και εκδόθηκε η οδηγία 2011/85/ΕΕ.

Το άρθρο 17α του κανονισμού αριθ. 1467/97 περιέχει ρήτρα επανεξέτασης κατά την οποία η Επιτροπή υποχρεούται να δημοσιεύει, κάθε 5 έτη, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού, για την αξιολόγηση: i) της αποτελεσματικότητας του κανονισμού· ii) της προόδου όσον αφορά τον στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και τη βιώσιμη σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, με πρόταση τροποποιήσεων του κανονισμού. Η Επιτροπή επανεξέτασε τον κανονισμό στο πλαίσιο της επανεξέτασης του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης που δρομολόγησε τον Φεβρουάριο του 2020⁶.

Η επανεξέταση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης βασίστηκε σε εκτενή διαβούλευση με ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών (θεσμικά όργανα της Ένωσης, πολίτες, εθνικές κυβερνήσεις και κοινοβούλια, κοινωνικοί εταίροι, μη κυβερνητικά όργανα και πανεπιστήμια). Η επανεξέταση ανέδειξε ορισμένα ισχυρά σημεία, αλλά και μια σειρά αδυναμιών του πλαισίου, ειδικότερα αυξημένη περιπλοκότητα, την αναγκαιότητα

¹ [ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.](#)

² [ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.](#)

³ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ([ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 12](#)).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ([ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 33](#)).

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Επανεξέταση της οικονομικής διακυβέρνησης — Έκθεση για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 και 473/2013, καθώς και για την καταλληλότητα της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου», COM(2020) 55 final.

μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη μείωση του χρέους, όταν είναι υψηλό, και δημιουργίας αποθεμάτων για μελλοντικούς κλυδωνισμούς, και την αναγκαιότητα επικαιροποίησης ορισμένων μέσων και διαδικασιών με σκοπό την ενσωμάτωση των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από τις αποκρίσεις πολιτικής σε πρόσφατους οικονομικούς κλυδωνισμούς, συμπεριλαμβανομένης της αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Στόχος της προτεινόμενης δέσμης μέτρων, η οποία περιλαμβάνει την παρούσα πρόταση, είναι η αντιμετώπιση των ελλείψεων και η ενσωμάτωση των διδαγμάτων.

Στην ανακοίνωση της 9ης Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή διατύπωσε τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης⁷, με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους και την προώθηση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη. Οι κατευθύνσεις πρόβλεπαν την ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, την απλούστευση του πλαισίου και τη μετάβαση σε μεγαλύτερη μεσοπρόθεσμη επικέντρωση, σε συνδυασμό με ισχυρότερη και συνεκτικότερη επιβολή. Οι κατευθύνσεις αντικατόπτριζαν επίσης τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά τη δημόσια διαβούλευση που δρομολογήθηκε τον Οκτώβριο του 2021, στην οποία άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης και όλα τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη κλήθηκαν να ανταλλάξουν απόψεις επί του θέματος⁸.

Βάσει των πορισμάτων της επανεξέτασης της οικονομικής διακυβέρνησης και της δημόσιας διαβούλευσης που δρομολογήθηκε τον Οκτώβριο του 2021, και βάσει των κατευθύνσεων που πρότεινε η Επιτροπή με την ανακοίνωση της 9ης Νοεμβρίου 2022, στόχος της δέσμης μέτρων που περιλαμβάνει την παρούσα νομοθετική πρόταση είναι να καταστεί το πλαίσιο διακυβέρνησης της Ένωσης απλούστερο, πιο διαφανές και πιο αποτελεσματικό, με μεγαλύτερη ανάληψη ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και καλύτερη επιβολή, καθιστώντας επίσης δυνατές τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις και τη μείωση του υψηλού λόγου του δημόσιου χρέους με ρεαλιστικό, σταδιακό και διαρκή τρόπο. Με τον τρόπο αυτόν, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο θα συμβάλει στην οικοδόμηση της πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής οικονομίας του μέλλοντος, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών σε όλα τα κράτη μέλη. Η αυστηρότερη εκ των υστέρων επιβολή αποτελεί το αναγκαίο αντιστάθμισμα ενός πλαισίου εποπτείας βάσει κινδύνου, το οποίο παρέχει μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών στα κράτη μέλη για τον καθορισμό της οικείας πορείας προσαρμογής.

Επομένως, οι προτάσεις μεταρρύθμισης διαμορφώνονται από τα υψηλότερα και πιο ανομοιομορφα επίπεδα δημόσιου χρέους, την αναγκαιότητα διατήρησης υψηλών επιπέδων επενδύσεων για δίκαιη διττή (πράσινη και ψηφιακή) μετάβαση, την αναγκαιότητα διασφάλισης ενεργειακής ασφάλειας, την ανοικτή στρατηγική αυτονομία, καθώς και την κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, και την αναγκαιότητα στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, COM(2022)583 final.

⁸ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Online public consultation on the review of the EU economic governance framework — Summary of responses — Final Report» (Διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση σχετικά με την επανεξέταση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης — Σύνοψη απαντήσεων — Τελική έκθεση), SWD(2022) 104 final.

Ειδικότερα, καθώς ο τρέχων ενδεικτικός λόγος μείωσης του χρέους που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 1467/97 για κράτη μέλη με λόγο χρέους που υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) (του λεγόμενου «κανόνα του 1/20») θα συνεπάγεται ενδεχομένως, υπό τις παρούσες συνθήκες υψηλών λόγων ελλείμματος και χρέους μετά την πανδημία COVID-19, υπερβολικά απαιτητική εμπροσθοβαρή δημοσιονομική προσπάθεια, η οποία θα έχει πολύ αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και, επομένως, στην ίδια τη βιωσιμότητα του χρέους, προτείνεται η μετάβαση σε ένα πλαίσιο εποπτείας βασισμένο περισσότερο στον κίνδυνο το οποίο επικεντρώνεται στη βιωσιμότητα του χρέους και εισάγει μεγαλύτερες διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών, μέσω της συνεκτίμησης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν όσον αφορά το δημόσιο χρέος τους, τηρώντας παράλληλα ένα διαφανές και κοινό πλαίσιο για την Ένωση συνεπές με τις τιμές αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ και του 60 % του ΑΕΠ που αναφέρονται στο προσαρτημένο στις Συνθήκες πρωτόκολλο (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος.

Οι κανόνες για την κίνηση και την περάτωση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) για υπερβάσεις της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα (η λεγόμενη «ΔΥΕ βάσει ελλείμματος») θα παραμείνουν αμετάβλητοι, με ορισμένες προσαρμογές για τη διασφάλιση συνέπειας με τη ΔΥΕ για αθετήσεις του κριτηρίου του χρέους, προκειμένου να αναγνωρίζεται ο ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων και να αποσαφηνίζονται περιπτώσεις σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο. Πρόκειται για καθιερωμένο στοιχείο της δημοσιονομικής εποπτείας της ΕΕ, το οποίο έχει επηρεάσει αποτελεσματικά τη δημοσιονομική συμπεριφορά και είναι πλήρως κατανοητό από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και το ευρύ κοινό, λόγω της απλότητάς του.

Η ΔΥΕ για αθετήσεις του κριτηρίου του χρέους (η λεγόμενη «ΔΥΕ βάσει χρέους») θα ενισχυθεί τόσο για την ενεργοποίηση όσο και για την κατάργησή της. Θα επικεντρωθεί σε αποκλίσεις κρατών μελών με χρέος που υπερβαίνει το 60 % του ΑΕΠ από τη δημοσιονομική πορεία την οποία το κράτος μέλος δεσμεύθηκε να ακολουθήσει και η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ).

Σημαντική πρόκληση όσον αφορά το δημόσιο χρέος η οποία διαπιστώνεται βάσει του πιο πρόσφατου «Debt Sustainability Monitor» θα πρέπει, κατά κανόνα, να θεωρείται βασικός παράγοντας για την κίνηση ΔΥΕ. Η πορεία στο πλαίσιο της ΔΥΕ θα είναι καταρχήν εκείνη που εγκρίθηκε αρχικά από το Συμβούλιο. Σε περίπτωση που η αρχική αυτή πορεία δεν είναι πλέον εφικτή, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, η Επιτροπή θα μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο τροποποιημένη πορεία στο πλαίσιο της ΔΥΕ.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση είναι μέρος ευρύτερης δέσμης μέτρων τα οποία υποβάλλονται μετά τις κατευθύνσεις της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Η εν λόγω δέσμη περιλαμβάνει επίσης πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ και πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου. Στόχος της δέσμης είναι η θέσπιση μεταρρυθμισμένου πλαισίου το οποίο στηρίζεται σε μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό και ανάληψη ευθύνης σε εθνικό επίπεδο με στόχο την αξιόπιστη και σημαντική μείωση των υψηλών επιπέδων χρέους και την προώθηση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Επομένως, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τους θεμελιώδεις στόχους του ΣΣΑ περί δημοσιονομικής πειθαρχίας και προώθησης της

ανάπτυξης και εξακολουθεί να βασίζεται στις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Συγχρόνως, μέσω της επιδίωξης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και της προώθησης της ανάπτυξης, το μεταρρυθμισμένο εκπληρώνει επίσης τους κύριους σκοπούς του δημοσιονομικού συμφώνου που περιέχεται στον τίτλο ΙΙΙ της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (στο εξής: ΣΣΣΔ)⁹. Επιπλέον, άλλα στοιχεία της προτεινόμενης νομοθεσίας διατηρούν την ουσία του δημοσιονομικού συμφώνου. Με μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό βασισμένο στις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε χώρα όσον αφορά το χρέος, η πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ αντικατοπτρίζει εν μέρει την απαίτηση του δημοσιονομικού συμφώνου περί σύγκλισης σε μεσοπρόθεσμες θέσεις η οποία θα προταθεί λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς κινδύνους βιωσιμότητας κάθε χώρας [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΣΣΔ]. Μολονότι δίνει έμφαση στο διαρθρωτικό ισοζύγιο, το δημοσιονομικό σύμφωνο απαιτεί επίσης ανάλυση δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για τη συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΣΣΔ], ανάλυση η οποία προβλέπεται επίσης στην πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Το δημοσιονομικό σύμφωνο επιτρέπει προσωρινές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μόνο υπό εξαιρετικές περιστάσεις [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΣΣΣΔ], όπως προβλέπεται στην πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Το δημοσιονομικό σύμφωνο προβλέπει ότι, σε περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής σε αυτόν, πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΣΣΣΔ]. Στο ίδιο πνεύμα, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο απαιτεί διορθώσεις των αποκλίσεων από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο. Επιπλέον, όταν οι αποκλίσεις έχουν ως αποτέλεσμα έλλειμμα που υπερβαίνει το 3 % του ΑΕΠ, το κράτος μέλος μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Για κράτος μέλος το χρέος του οποίου υπερβαίνει το 60 % του ΑΕΠ, η βασισμένη στο χρέος ΔΥΕ θα ενισχυθεί: θα επικεντρωθεί σε αποκλίσεις από την πορεία των καθαρών δαπανών και θα αντικαταστήσει τον κανόνα του 1/20, ο οποίος συνεπαγόταν υπέρμετρα απαιτητικές δημοσιονομικές προσπάθειες για ορισμένα κράτη μέλη. Το δημοσιονομικό σύμφωνο αναθέτει σε εθνικά ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα ρόλο παρακολούθησης της

⁹ Με στόχο την ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας σε ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο, στις 2 Μαρτίου 2012, 25 κράτη μέλη κύρωσαν τη διακυβερνητική ΣΣΣΔ. Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της ΣΣΣΔ υπενθυμίζεται ότι η ΣΣΣΔ «εφαρμόζεται και ερμηνεύεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων διαδικασίας οσάκις απαιτείται η θέσπιση πράξεων παράγωγου δικαίου». Στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ υπενθυμίζεται ότι η ΣΣΣΔ «εφαρμόζεται στο μέτρο που είναι συμβατή με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης να ενεργεί στον τομέα της οικονομικής ένωσης». Ο τίτλος ΙΙΙ της ΣΣΔ, ο οποίος επιγράφεται «Δημοσιονομικό σύμφωνο», είναι δεσμευτικός για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ και ισχύει, σε οικειοθελή βάση, για τα λοιπά κράτη μέλη (άρθρο 1 παράγραφος 2 και άρθρο 14 παράγραφος 5 της ΣΣΣΔ). Το άρθρο 16 της ΣΣΣΔ ορίζει ότι «εντός πέντε ετών, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης, βάσει εκτίμησης της κτηθείσας κατά την εφαρμογή της εμπειρίας, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ενσωμάτωση των ουσιαστικών διατάξεων της παρούσας συνθήκης στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

συμμόρφωσης με τους κανόνες του, οι δε διατάξεις σχετικά με τον ρόλο και την ανεξαρτησία των εν λόγω οργάνων παρακολούθησης, οι οποίες έπρεπε να περιγράφονται αναλυτικά σε κοινές αρχές που πρότεινε η Επιτροπή¹⁰ σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ, ενσωματώνονται πλέον πλήρως στην πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85. Το δημοσιονομικό σύμφωνο προβλέπει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο διαδραματίζουν ρόλο στη διαδικασία επιβολής (άρθρο 5 της ΣΣΣΔ), όπως αναφέρεται στην παρούσα πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

Κοινά στοιχεία μεταξύ του δημοσιονομικού συμφώνου και του μεταρρυθμισμένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης προκύπτουν επίσης από την εφαρμογή του δημοσιονομικού συμφώνου στις εθνικές έννομες τάξεις. Τα περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη μετέφεραν τις διατάξεις της ΣΣΣΔ σε εθνικούς νόμους εισάγοντας άμεσο σύνδεσμο με αντίστοιχη νομοθεσία της Ένωσης¹¹. Τούτο αφορά τον μεσοπρόθεσμο στόχο και την πορεία σύγκλισης καθώς και την αξιολόγηση σημαντικής απόκλισης ή διατάξεις που απαιτούν τη συμμόρφωση με τις συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο [αντλούνται όλες από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97].

Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω κοινών στοιχείων, μπορεί να θεωρηθεί ότι το προτεινόμενο μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης ενσωματώνει τις ουσιαστικές δημοσιονομικές διατάξεις της ΣΣΣΔ στο νομικό πλαίσιο της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 της ΣΣΣΔ.

• **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση είναι μέρος δέσμης μέτρων με στόχο τη μετάβαση σε ένα κοινό πλαίσιο εποπτείας της Ένωσης βασισμένο στον κίνδυνο το οποίο εισάγει διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών μέσω της συνεκτίμησης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν όσον αφορά το δημόσιο χρέος τους. Η πρόταση αναθεωρεί το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης μέσω της ενσωμάτωσης δημοσιονομικών, μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών στόχων σε ενιαίο, συνολικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο, το οποίο θα αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο του νέου πλαισίου. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει όλες τις μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις τις οποίες τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών συστάσεων ανά χώρα. Ένα σύνολο τέτοιων μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων θα καθιστά δυνατή την παράταση του ορίζοντα δημοσιονομικής προσαρμογής, υπό τον όρο ότι οι δεσμεύσεις πληρούν ορισμένα κριτήρια, όπως ενίσχυση της ανάπτυξης (παραδείγματα σχετικών μεταρρυθμίσεων είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων της δημογραφικής γήρανσης, η βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας και η αύξηση της προσφοράς εργασίας, η ενθάρρυνση της καινοτομίας και η ενίσχυση των δεξιοτήτων, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος¹², η άρση των εμποδίων στην ενιαία αγορά και η αντιμετώπιση στρατηγικών εξαρτήσεων), διασφάλιση δημοσιονομικής βιωσιμότητας και συνέπεια με κοινές προτεραιότητες της Ένωσης.

¹⁰ Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2012, με τίτλο «Κοινές αρχές για τους εθνικούς δημοσιονομικούς διορθωτικούς μηχανισμούς», COM(2012) 342 final.

¹¹ Έκθεση C(2017) 1201 final, της 22ας Φεβρουαρίου 2017, υποβληθείσα από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 8 της ΣΣΣΔ.

¹² Η χρηστή διακυβέρνηση και ο σεβασμός του κράτους δικαίου, ιδίως των ανεξάρτητων, ποιοτικών και αποδοτικών συστημάτων απονομής δικαιοσύνης, τα λειτουργικά και αποτελεσματικά φορολογικά συστήματα, τα αποτελεσματικά πλαίσια αφερεγγυότητας και τα ισχυρά πλαίσια καταπολέμησης της διαφθοράς και της απάτης αποτελούν βασικούς καθοριστικούς παράγοντες στο πλαίσιο αυτό.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Νομική βάση της παρούσας πράξης είναι το άρθρο 126 παράγραφος 14 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ, όπως και στην περίπτωση του τροποποιημένου κανονισμού.

• Επικουρικότητα

Το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ αποσκοπεί στην αποφυγή σοβαρών σφαλμάτων στις δημοσιονομικές πολιτικές, τα οποία είναι δυνατόν να υπονομεύσουν τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών και να θέσουν δυνητικά σε κίνδυνο την ΟΝΕ. Αυτό μεταφράζεται σε υποχρέωση των κρατών μελών, βάσει της Συνθήκης, να αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα, τα οποία ορίζονται σε σχέση με ένα αριθμητικό όριο για το έλλειμμα (3 % του ΑΕΠ) και το χρέος (60 % του ΑΕΠ ή επαρκής καθοδική πορεία προς το όριο αυτό). Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, που επιβάλλει την απαγόρευση υπερβολικών ελλειμμάτων, προβλέπει αλληλουχία μέτρων τα οποία, για τις χώρες της ζώνης του ευρώ, περιλαμβάνουν την πιθανή επιβολή οικονομικών κυρώσεων. Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος εφαρμόστηκε κατ' επανάληψη σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην παγίωση των προσδοκιών για ελεγχόμενη έξοδο από την κρίση.

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο στόχος της, συγκεκριμένα η ομοιόμορφη συμμόρφωση με τη δημοσιονομική πειθαρχία, όπως απαιτείται βάσει της ΣΛΕΕ, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με τη νομική πράξη.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Στόχος της πρότασης είναι η τροποποίηση κανονισμού του Συμβουλίου και, ως εκ τούτου, έχει τη μορφή πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Αναδρομικές αξιολογήσεις του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης δημοσιεύθηκαν τον Φεβρουάριο του 2020¹³ και τον Οκτώβριο του 2021¹⁴.

¹³ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Επανεξέταση της οικονομικής διακυβέρνησης — Έκθεση για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 και 473/2013, καθώς και για την καταλληλότητα της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου», COM(2020) 55 final.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Πραγματοποιήθηκαν εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι διαβουλεύσεις περιλάμβαναν:

- διαδικτυακή διαβούλευση για τη συλλογή των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών, της κοινωνίας των πολιτών και πολιτών. Συνοπτική έκθεση του αποτελέσματος της εν λόγω διαβούλευσης δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2022¹⁵.
- διεξοδικές θεματικές συζητήσεις πραγματοποιήθηκαν με τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (Συμβούλιο ECOFIN), την Ευρωομάδα, την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή και την επιτροπή οικονομικής πολιτικής.

Τα αποτελέσματα λήφθηκαν υπόψη στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης¹⁶ και στην παρούσα πρόταση.

Μετά την έκδοση της ανακοίνωσης της 9ης Νοεμβρίου 2022, πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω συζητήσεις με τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στην παρούσα πρόταση:

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε τις ετήσιες εκθέσεις του σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο στις 15 Μαρτίου 2023, οι οποίες επικεντρώθηκαν επίσης στη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης και στο μέλλον του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
- το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (Συμβούλιο ECOFIN) εξέδωσε, στις 14 Μαρτίου 2023, συμπεράσματα σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, τα οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε στις 23-24 Μαρτίου 2023.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση έτυχε παρέκκλισης από τη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων λόγω i) έλλειψης επιλογών, καθώς το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης καθορίζει τα όρια της αναθεώρησης, και ii) επικέντρωσης σε στοχευμένες αλλαγές οι οποίες iii) δεν έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων για τα κράτη μέλη και iv) στηρίζονται σε δραστηριότητες συλλογής στοιχείων που πραγματοποιήθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν (έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και ανακοινώσεις της Επιτροπής που καταρτίστηκαν στο διάστημα από το 2020 έως το 2022).

¹⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 2021, με τίτλο «Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις για την οικονομική διακυβέρνηση», COM(2021) 662 final.

¹⁵ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Online public consultation on the review of the EU economic governance framework — Summary of responses — Final Report» (Διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση σχετικά με την επανεξέταση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης — Σύνοψη απαντήσεων — Τελική έκθεση), SWD(2022) 104 final.

¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, COM(2022)583 final.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σε περίπτωση επιβολής προστίμων από το Συμβούλιο στα κράτη μέλη, τα αντίστοιχα έσοδα καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης ως άλλα έσοδα. Προς τούτο θα απαιτηθεί επίσης τροποποίηση του άρθρου 21 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού¹⁷.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο τροποποιημένος κανονισμός περιέχει ρήτρα επανεξέτασης κατά την οποία η Επιτροπή θα δημοσιεύει, κάθε 5 έτη, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Στην έκθεση θα εξετάζονται: i) της αποτελεσματικότητας του κανονισμού· ii) η πρόοδος όσον αφορά τον στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και τη βιώσιμη σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

6. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το άρθρο 1 της πρότασης περιέχει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97.

Με την παράγραφο 1 προστίθενται νέοι ορισμοί στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Μεταβάλλεται το γράμμα του άρθρου 2 σχετικά με «ασυνήθεις περιστάσεις» σε «εξαιρετικές περιστάσεις» και προστίθενται διασταυρούμενες παραπομπές στον κανονισμό για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Μεταβάλλεται η θέση σε λειτουργία του κριτηρίου της Συνθήκης περί χρέους, μέσω της εγκατάλειψης του «κανόνα του 1/20» και της επικέντρωσης στην τήρηση της πορείας των καθαρών δαπανών την οποία καθόρισε το Συμβούλιο στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Απαλείφεται η παραπομπή σε ποσοτική περιγραφή της σοβαρής οικονομικής ύφεσης και γίνεται παραπομπή, αντ' αυτής, στον προτεινόμενο κανονισμό για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Εξορθολογίζεται ο κατάλογος των σχετικών παραγόντων βάσει των οποίων αποφασίζεται η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Ο βαθμός των προκλήσεων που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος όσον αφορά το χρέος θα είναι καθοριστικός σχετικός παράγοντας κατά την εκπόνηση έκθεσης βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, σημαντική πρόκληση όσον αφορά το δημόσιο χρέος η οποία διαπιστώνεται βάσει του πιο πρόσφατου «Debt Sustainability Monitor» θεωρείται, κατά κανόνα, βασικός παράγοντας για την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής ύφεσης, η Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν, με την αξιολόγησή τους, να αποφασίσουν να μην διαπιστώσουν την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, σύμφωνα με την προσέγγιση που εφαρμόστηκε κατά την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής κατά τη

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1)..

διάρκεια της κρίσης της πανδημίας COVID-19. Τέλος, απαλείφονται οι διατάξεις που αφορούν τη θέσπιση συνταξιοδοτικών συστημάτων πολλαπλών πυλώνων.

Βάσει της παραγράφου 2, η γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, και οι αποφάσεις και οι συστάσεις του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφοι 6 και 7 της ΣΛΕΕ, δημοσιοποιούνται. Καθορίζονται οι απαιτήσεις της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών η οποία καθορίστηκε με σύσταση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, ώστε το έλλειμμα να παραμείνει, ή να μειωθεί και να διατηρηθεί, κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ, το δε χρέος να τεθεί σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή να διατηρηθεί σε συνετό επίπεδο. Για τα έτη κατά τα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, διατηρείται ως ενδεικτικό ποσοστό η ελάχιστη ετήσια προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ. Προστίθεται η υποχρέωση των κρατών μελών να περιλάβουν στην έκθεσή τους σχετικά με τα αποτελεσματικά μέτρα τη γνώμη του εθνικού ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου. Τέλος, προβλέπεται ότι, σε εξαιρετικές περιστάσεις και σε περιπτώσεις σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, το Συμβούλιο μπορεί να παρατείνει την προθεσμία διόρθωσης.

Στην παράγραφο 3 απαλείφονται οι διατάξεις που αφορούν ενδεχόμενη δημοσίευση των συστάσεων του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η δημοσίευση αυτή καθίσταται αυτόματη. Προστίθεται διάταξη κατά την οποία οι αποφάσεις της κυβέρνησης δεν θα πρέπει μόνον να ανακοινώνονται δημόσια, αλλά θα πρέπει επίσης να είναι επαρκώς λεπτομερείς, προκειμένου να περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση των αποτελεσματικών μέτρων.

Στην παράγραφο 4 καθορίζονται οι απαιτήσεις της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών η οποία καθορίστηκε με απόφαση του Συμβουλίου περί παροχής ειδοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, ώστε το έλλειμμα να παραμείνει, ή να μειωθεί και να διατηρηθεί, κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ, το δε χρέος να τεθεί σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή να διατηρηθεί σε συνετό επίπεδο. Για τα έτη κατά τα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, διατηρείται ως ενδεικτικό ποσοστό η ελάχιστη ετήσια προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ. Προβλέπεται επίσης ότι, σε εξαιρετικές περιστάσεις και σε περιπτώσεις σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, το Συμβούλιο μπορεί να παρατείνει την προθεσμία διόρθωσης.

Στην παράγραφο 5 προστίθεται ότι οι αποφάσεις της κυβέρνησης δεν θα πρέπει μόνον να ανακοινώνονται δημόσια, αλλά θα πρέπει επίσης να είναι επαρκώς λεπτομερείς, προκειμένου να περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση των αποτελεσματικών μέτρων κατόπιν ειδοποίησης που παρέχεται από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

Στην παράγραφο 6 προστίθενται οι προϋποθέσεις για την κατάργηση εκ μέρους του Συμβουλίου της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο του ισχύοντος δημοσιονομικού πλαισίου, οι εν λόγω προϋποθέσεις προβλέπονται μόνο σε κώδικα συμπεριφοράς.

Οι παράγραφοι 7 και 8 συμπληρώνουν τις υφιστάμενες παραπομπές στα σχετικά άρθρα της ΣΛΕΕ.

Στην παράγραφο 9 προβλέπεται ότι οι αποστολές που η Επιτροπή πραγματοποιεί στα κράτη μέλη καθιστούν επίσης δυνατή την ανταλλαγή απόψεων με ενδιαφερόμενα μέρη διαφορετικά

από τις εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων. Η Επιτροπή υποχρεούται επίσης να πραγματοποιεί ειδικές αποστολές εποπτείας σε κράτη μέλη τα οποία έλαβαν ειδοποίηση από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, στο δε πλαίσιο αυτό, και κατόπιν πρόσκλησης από το κοινοβούλιο του οικείου κράτους μέλους, προβλέπεται ότι η Επιτροπή μπορεί να παρουσιάσει την αξιολόγησή της όσον αφορά την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση του κράτους μέλους.

Στην παράγραφο 10 απαλείφεται το ελάχιστο ποσό προστίμων και προτείνεται η σώρευσή τους σε εξαμηνιαία βάση έως τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων, έως ποσό που ανέρχεται σε 0,5 % του ΑΕΠ κατ' ανώτατο όριο.

Η παράγραφος 11 συμπληρώνει τις υφιστάμενες παραπομπές στα σχετικά άρθρα της ΣΛΕΕ.

Η παράγραφος 12 απαλείφει το άρθρο βάσει του οποίου τα έσοδα από τα πρόστιμα διατίθενται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας. Σε περίπτωση επιβολής προστίμων, τα έσοδα καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης ως άλλα έσοδα. Προς τούτο θα απαιτηθεί επίσης τροποποίηση του άρθρου 21 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Με την παράγραφο 12 απαλείφονται επίσης διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με την παράγραφο 13 τροποποιείται η ρήτρα επανεξέτασης.

Με την παράγραφο 14 προστίθενται μεταβατικές διατάξεις.

Με την παράγραφο 15 απαλείφεται το παράρτημα με διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο.

Το άρθρο 2 καθορίζει την έναρξη ισχύος και εφαρμογής του τροποποιητικού κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 14 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών εντός της Ένωσης, όπως προβλέπεται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ενέχει την τήρηση των κατευθυντήριων αρχών της σταθερότητας των τιμών, των υγιών δημοσίων οικονομικών, των υγιών νομισματικών συνθηκών και του βιώσιμου ισοζυγίου πληρωμών.
- (2) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει ένα περίτεχνο σύστημα συντονισμού πολιτικών και εποπτείας των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, καθοδήγησε τα κράτη μέλη στην επίτευξη των στόχων της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής τους. Μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ του 1992, το πλαίσιο έχει συμβάλει στην επίτευξη μακροοικονομικής σύγκλισης, στη διασφάλιση υγιών δημόσιων οικονομικών και στην αντιμετώπιση μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μαζί με την κοινή νομισματική πολιτική και το κοινό νόμισμα στη ζώνη του ευρώ, το πλαίσιο έχει δημιουργήσει προϋποθέσεις οικονομικής σταθερότητας, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης και υψηλότερης απασχόλησης για τους πολίτες της Ένωσης.
- (3) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), το οποίο συνίστατο αρχικά στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου², τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997³, και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού

¹ ΕΕ C , , σ. .

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1997, σχετικά με το ΣΣΑ⁴, βασίζεται στον στόχο υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών ως μέσο ενίσχυσης των προϋποθέσεων σταθερότητας των τιμών και ισχυρής βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης βασισμένης σε χρηματοοικονομική σταθερότητα, υποστηρίζοντας με τον τρόπο αυτό την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση.

- (4) Στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), τα κράτη μέλη έχουν, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, υποχρέωση να αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (5) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να προσαρμοστεί προκειμένου να συνεκτιμηθούν καλύτερα η αυξανόμενη ανομοιογένεια των δημοσιονομικών θέσεων, οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα και άλλες ευπάθειες σε όλα τα κράτη μέλη. Η ισχυρή απάντηση πολιτικής στην πανδημία COVID-19 αποδείχθηκε αποτελεσματική για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών ζημιών της κρίσης, αλλά είχε ως αποτέλεσμα σημαντική αύξηση των λόγων χρέους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία της μείωσης των λόγων χρέους σε συνετά επίπεδα με σταδιακό, διαρκή και φιλικό προς την ανάπτυξη τρόπο και της αντιμετώπισης των μακροοικονομικών ανισορροπιών, αποδίδοντας παράλληλα τη δέουσα προσοχή στους στόχους απασχόλησης και τους κοινωνικούς στόχους. Συγχρόνως, το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση, συμπεριλαμβανομένων της επίτευξης δίκαιης ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, σε συνδυασμό με το νομοθέτημα για το κλίμα⁵, της διασφάλισης ενεργειακής ασφάλειας, της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας, της αντιμετώπισης των δημογραφικών αλλαγών, της ενίσχυσης της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και της εφαρμογής της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα, οι οποίες απαιτούν όλες μεταρρυθμίσεις και διαρκή υψηλά επίπεδα επενδύσεων τα επόμενα έτη.
- (6) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να επικεντρώνεται στη βιωσιμότητα του χρέους και της ανάπτυξης και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να εισάγει διαφοροποιήσεις μεταξύ κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν όσον αφορά το δημόσιο χρέος και καθιστώντας δυνατές ειδικές δημοσιονομικές πορείες ανά χώρα.
- (7) Συγχρόνως, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα διαφανές και κοινό ενωσιακό πλαίσιο βασισμένο στις τιμές αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη ΣΛΕΕ πρωτόκολλο (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, η αυστηρότερη επιβολή της πολυετούς εποπτείας θα πρέπει να είναι το αναγκαίο αντιστάθμισμα ενός πλαισίου εποπτείας βάσει κινδύνου το οποίο καθιστά δυνατές δημοσιονομικές πορείες ανά χώρα.

⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, Άμστερνταμ, 17 Ιουνίου 1997 (ΕΕ C 236 της 2.8.1997, σ. 1).

⁵ Το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα θέτει στόχο κλιματικής ουδετερότητας για το σύνολο της Ένωσης έως το 2050 και απαιτεί από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη να σημειώσουν πρόοδο στη βελτίωση της ικανότητα προσαρμογής, απαιτεί δε σημαντικές δημόσιες επενδύσεις για τη μείωση των αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Ένωση και τα κράτη μέλη της, συμπεριλαμβανομένων αρνητικών επιπτώσεων στην ανάπτυξη και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα.

- (8) Για την απλούστευση του δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης και την αύξηση της διαφάνειας, ένας ενιαίος λειτουργικός δείκτης βασισμένος στη βιωσιμότητα του χρέους θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό της δημοσιονομικής πορείας και την άσκηση της ετήσιας δημοσιονομικής εποπτείας για κάθε κράτος μέλος. Ο ενιαίος αυτός δείκτης θα πρέπει να βασίζεται σε εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες, ήτοι δαπάνες εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους καθώς και δαπανών για την κυκλική ανεργία και δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια. Ο εν λόγω δείκτης καθιστά δυνατή τη μακροοικονομική σταθεροποίηση καθώς δεν επηρεάζεται από τη λειτουργία αυτόματων σταθεροποιητών, συμπεριλαμβανομένων των διακυμάνσεων εσόδων και δαπανών που εκφεύγουν του άμεσου ελέγχου της κυβέρνησης.
- (9) Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) για υπερβάσεις της τιμής αναφοράς του 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) όσον αφορά το έλλειμμα («ΔΥΕ βάσει ελλείμματος»), η οποία αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 12, αποτελεί παγιωμένο στοιχείο του πλαισίου δημοσιονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, το οποίο υπήρξε αποτελεσματικό όσον αφορά τον επηρεασμό της δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών.
- (10) Για την ενίσχυση της ΔΥΕ για τις αθετήσεις του κριτηρίου του 60 % του ΑΕΠ όσον αφορά το χρέος («ΔΥΕ βάσει χρέους»), το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 12, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις αποκλίσεις από τη δημοσιονομική πορεία που καθόρισε το Συμβούλιο δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶.
- (11) Βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, το κριτήριο του ελλείμματος πληρούται επίσης όταν η υπέρβαση της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ είναι μόνον έκτακτη και προσωρινή, ο δε λόγος παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς. Επομένως, προσωρινή υπέρβαση η οποία παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς δεν θα πρέπει να συνεπάγεται την κίνηση ΔΥΕ βάσει ελλείμματος, εάν οφείλεται σε εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, η οποία περιλαμβάνει σοβαρή οικονομική ύφεση στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.
- (12) Επιπλέον, σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, και μετά την εφαρμογή του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], η Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν να αποφασίσουν να μην διαπιστώσουν την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος.
- (13) Σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], το Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο βάσει του εν λόγω κανονισμού σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο ή σε εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική σταθερότητα. Ως εκ

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της [...], [σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία] (ΕΕ L ..., ..., σ....).

τούτου, τέτοια παρέκκλιση δεν θα πρέπει να συνεπάγεται την κίνηση ΔΥΕ βάσει χρέους.

- (14) Όταν αξιολογεί την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, ως βασικό σχετικό παράγοντα, τον βαθμό της πρόκλησης όσον αφορά το χρέος που αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Σημαντική πρόκληση όσον αφορά το δημόσιο χρέος η οποία διαπιστώνεται βάσει του πιο πρόσφατου «Debt Sustainability Monitor» θα πρέπει, κατά κανόνα, να θεωρείται βασικός παράγοντας για την κίνηση ΔΥΕ. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλους τους άλλους σχετικούς παράγοντες, στο μέτρο που επηρεάζουν σημαντικά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του συγκεκριμένου κράτους μέλους με τα κριτήρια για το έλλειμμα και το χρέος, η συνεκτίμηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικότερα τις εξελίξεις στη μεσοπρόθεσμη οικονομική θέση και τις εξελίξεις στη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική θέση καθώς και την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Με σκοπό την αύξηση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα που αναφέρονται στο άρθρο 8 της οδηγίας του Συμβουλίου [σχετικά με τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια]⁷ θα πρέπει να εκδίδουν γνωμοδότηση για τους σχετικούς παράγοντες.
- (15) Για την παρακολούθηση των τρεχουσών και των προβλεπόμενων ετήσιων αποκλίσεων από την πορεία των καθαρών δαπανών η οποία καθορίζεται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], η Επιτροπή θα πρέπει να συστήσει έναν λογαριασμό ελέγχου για κάθε κράτος μέλος στον οποίο αθροίζονται οι εν λόγω αποκλίσεις με την πάροδο του χρόνου. Οι πληροφορίες που περιέχονται στον λογαριασμό ελέγχου θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για τη λήψη μέτρων επιβολής, και ειδικότερα την εκπόνηση έκθεσης δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ κατόπιν απόκλισης από την πορεία των καθαρών δαπανών. Συγχρόνως, όταν αποφασίζεται η κίνηση ΔΥΕ βάσει χρέους, θα πρέπει να εξετάζεται ο βαθμός φιλοδοξίας της πορείας των καθαρών δαπανών στο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]. Ειδικότερα, εάν η πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο είναι πιο φιλόδοξη από τη μεσοπρόθεσμη τεχνική πορεία που πρότεινε η Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], η δε απόκλιση από την πορεία δεν είναι σημαντική όταν μετράται ως προς την εν λόγω τεχνική πορεία, θα πρέπει να αποφεύγεται η κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.
- (16) Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της ΔΥΕ θα πρέπει να μειώνει ή να διατηρεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης με διαρκή τρόπο κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 12 έως την καταληκτική ημερομηνία που καθορίζει το Συμβούλιο. Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της ΔΥΕ θα πρέπει να διασφαλίζει επίσης επαρκή πρόοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει η σύσταση όσον αφορά τη θέση του προβλεπόμενου λόγου χρέους σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή τη διατήρησή του σε συνετό επίπεδο. Κατά τον καθορισμό της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της ΔΥΕ, το

⁷ Οδηγία [...] του Συμβουλίου της [...] [για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών] (ΕΕ L ..., ..., σ.....).

Συμβούλιο θα πρέπει να διασφαλίζει επίσης ότι η απαιτούμενη προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής δεν θα είναι οπισθοβαρής. Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της ΔΥΕ θα είναι, καταρχήν, αυτή που καθόρισε αρχικά το Συμβούλιο, λαμβανομένης υπόψη της αναγκαιότητας διόρθωσης της απόκλισης από την αρχική πορεία. Σε περίπτωση που η αρχική πορεία δεν είναι πλέον εφικτή, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίσει διαφορετική πορεία στο πλαίσιο της ΔΥΕ.

- (17) Για τα κράτη μέλη που έχουν υπαχθεί σε ΔΥΕ, το Συμβούλιο, βάσει σύστασης της Επιτροπής, θα πρέπει να μπορεί να παρατείνει την προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος όταν διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], ή σε εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά μεμονωμένου κράτους μέλους και υπό τον όρο ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική σταθερότητα. Η παράταση αυτή θα πρέπει να απαιτεί το συνολικό μέγεθος του κλυδωνισμού να υπερβαίνει ένα κανονικό εύρος, για παράδειγμα προβλέψεις ανά εύρος του κόστους φυσικών καταστροφών.
- (18) Ειδικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 σχετικά με τις εισφορές σε συνταξιοδοτικά συστήματα του δεύτερου πυλώνα θα πρέπει να απαλειφθούν δεδομένου ότι η πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει ήδη υπόψη την απώλεια εσόδων που σχετίζεται με τις εν λόγω εισφορές.
- (19) Τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα έχουν αποδείξει την ικανότητά τους να προάγουν τη δημοσιονομική πειθαρχία και να ενισχύουν την αξιοπιστία των δημόσιων οικονομικών των κρατών μελών. Με σκοπό τη βελτίωση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, ο ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων, στα οποία ανατίθεται παραδοσιακά η εντολή της παρακολούθησης της συμμόρφωσης με το εθνικό πλαίσιο, θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει και το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης.
- (20) Θα πρέπει να τεθούν σαφείς προϋποθέσεις για την κατάργηση διαδικασιών υπερβολικού ελλείμματος. Για την κατάργηση θα πρέπει να απαιτείται η διατήρηση του ελλείμματος, με αξιόπιστο τρόπο, κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 12 και, σε περίπτωση ΔΥΕ βάσει χρέους, η απόδειξη, εκ μέρους του κράτους μέλους, της συμμόρφωσης με την πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της ΔΥΕ.
- (21) Όσον αφορά τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ, δεν θα πρέπει να καθορίζεται ελάχιστο ποσό, αλλά αυτά θα πρέπει να συσσωρεύονται έως ότου ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, προκειμένου να συνιστούν πραγματικό κίνητρο για συμμόρφωση με τις ειδοποιήσεις που παρέχονται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο ΔΥΕ σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.
- (22) Οι διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να απαλειφθούν.
- (23) Ο παρών κανονισμός είναι μέρος δέσμης μέτρων μαζί με τον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ] και την οδηγία (ΕΕ) [...] για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Από κοινού θεσπίζουν ένα μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης το οποίο ενσωματώνει στο δίκαιο της Ένωσης τις

ουσιαστικές διατάξεις του τίτλου III, που επιγράφεται «Δημοσιονομικό πλαίσιο», της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση⁸, σύμφωνα με το άρθρο της 16. Αξιοποιώντας την πείρα από την εφαρμογή της ΣΣΣΔ από τα κράτη μέλη, η δέσμη μέτρων διατηρεί τον μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό του δημοσιονομικού συμφώνου ως εργαλείο για την επίτευξη δημοσιονομικής πειθαρχίας και την προώθηση της ανάπτυξης. Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει ενισχυμένη ειδική ανά χώρα διάσταση με στόχο τη βελτίωση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης του ρόλου των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων, η οποία αντλείται από τις κοινές αρχές του δημοσιονομικού συμφώνου που η Επιτροπή πρότεινε⁹ σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ. Η ανάλυση δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για τη συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης η οποία απαιτείται από το δημοσιονομικό σύμφωνο καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος]. Όπως και στο δημοσιονομικό σύμφωνο, προσωρινές αποκλίσεις από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο επιτρέπονται μόνο υπό εξαιρετικές περιστάσεις στον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος]. Ομοίως, σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο, θα πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας. Η δέσμη μέτρων ενισχύει τις διαδικασίες δημοσιονομικής εποπτείας και επιβολής για την υλοποίηση της δέσμευσης προώθησης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και βιώσιμης ανάπτυξης. Επομένως, η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τους θεμελιώδεις στόχους της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της βιωσιμότητας του χρέους που καθορίζονται στη ΣΣΣΔ.

- (24) Απαιτούνται μεταβατικές διατάξεις για τα κράτη μέλη τα οποία υπάγονται σε ΔΥΕ κατά την έναρξη ισχύος του μεταρρυθμισμένου πλαισίου. Οι συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και οι ειδοποιήσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ που έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος τροποποιητικού κανονισμού πρέπει να αναθεωρηθούν προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τις διατάξεις του τροποποιημένου άρθρου 3 παράγραφος 4 και του τροποποιημένου άρθρου 5 παράγραφος 1. Με τον τρόπο αυτόν, το Συμβούλιο θα μπορέσει να καθορίσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών συνεπή με τις νέες διατάξεις για τα κράτη μέλη που έχουν λάβει μέτρα, χωρίς να επιταχύνει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.
- (25) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 τροποποιείται ως εξής:

- (1) Τα άρθρα 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

⁸ Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, της 2ας Μαρτίου 2012.

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2012, με τίτλο «Κοινές αρχές για τους εθνικούς δημοσιονομικούς διορθωτικούς μηχανισμούς», COM(2012) 342 final.

«Άρθρο 1

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει διατάξεις για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού αιτήματος. Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος έχει ως σκοπό την αποφυγή υπερβολικών δημοσίων ελλειμμάτων και, όταν προκύπτουν παρόμοια ελλείμματα, την ταχεία διόρθωσή τους, κατά την οποία η τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως “συμμετέχοντα κράτη μέλη” νοούνται τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ·
- β) ως “καθαρές δαπάνες” νοούνται δημόσιες δαπάνες εκτός δαπανών για τόκους, μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και άλλων δημοσιονομικών μεταβλητών που εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης, όπως ορίζονται στο παράρτημα II σημείο α) του κανονισμού (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]*·
- γ) ως “τεχνική πορεία” νοείται η πορεία των καθαρών δαπανών η οποία προτείνεται από την επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]·
- δ) ως “πορεία των καθαρών δαπανών” νοείται η πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών κράτους μέλους η οποία καθορίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]·
- ε) ως “λογαριασμός ελέγχου” νοείται η καταγραφή των σωρευμένων αποκλίσεων, από την πορεία των καθαρών δαπανών, των πραγματικών καθαρών δαπανών κράτους μέλους.

Άρθρο 2

1. Η υπέρβαση της τιμής αναφοράς για το δημοσιονομικό έλλειμμα θεωρείται έκτακτη, κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 2 στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όταν το Συμβούλιο διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], ή εξαιρετικών περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ].

Επιπλέον, η υπέρβαση της τιμής αναφοράς θεωρείται προσωρινή όταν οι δημοσιονομικές προβλέψεις της Επιτροπής εκτιμούν ότι το έλλειμμα θα μειωθεί κάτω από την τιμή αναφοράς μόλις τερματιστεί η σοβαρή οικονομική ύφεση ή εκλείψουν οι εξαιρετικές περιστάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

1α. Ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), εφόσον υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, θεωρείται ότι μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό, κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος τηρεί την πορεία καθαρών δαπανών.

2. Στις αξιολογήσεις τους και τις αποφάσεις τους σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφοι 3 έως 6 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν να θεωρούν ότι μια υπέρβαση της τιμής αναφοράς οφειλόμενη σε σοβαρή οικονομική ύφεση είναι έκτακτη κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 2 στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση της ΣΛΕΕ όταν το Συμβούλιο διαπιστώνει την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ].

3. Η Επιτροπή, όταν καταρτίζει την έκθεσή της σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, λαμβάνει υπόψη ως βασικό σχετικό παράγοντα, τον βαθμό των προκλήσεων όσον αφορά το χρέος που αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Ειδικότερα, όταν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά το δημόσιο χρέος βάσει του πιο πρόσφατου «Debt Sustainability Monitor», τούτο θεωρείται, κατά κανόνα, βασικός παράγοντας για την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη όλους τους λοιπούς κρίσιμους παράγοντες που αναφέρονται στο άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, στο μέτρο που επηρεάζουν σημαντικά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους.

Η έκθεση απεικονίζει κατάλληλα:

- α) την εξέλιξη της μεσοπρόθεσμης οικονομικής κατάστασης, ιδίως τις εξελίξεις όσον αφορά τον πληθωρισμό και τις κυκλικές εξελίξεις σε σύγκριση με τις παραδοχές στις οποίες στηρίζεται η πορεία των καθαρών δαπανών·
- β) την εξέλιξη των μεσοπρόθεσμων οικονομικών καταστάσεων, ειδικότερα το μέγεθος της πραγματικής απόκλισης από την πορεία των καθαρών δαπανών, σε ετήσιους και σωρευτικούς όρους, όπως μετρώνται μέσω του λογαριασμού ελέγχου, και τον βαθμό στον οποίο η απόκλιση οφείλεται σε σοβαρή οικονομική ύφεση στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο ή σε εξαιρετικές περιστάσεις που εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]. Όπου συντρέχει περίπτωση, η απόκλιση από την τεχνική πορεία λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά την εξέταση του μεγέθους της απόκλισης·
- γ) την εξέλιξη της κατάστασης του δημόσιου χρέους και της χρηματοδότησής του, και τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, ειδικότερα, τη χρονολογική διάρθρωση λήξης του χρέους και το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται αυτό και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις·
- δ) την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα πολιτικών για την πρόληψη και τη διόρθωση υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών και πολιτικών για την εφαρμογή της κοινής στρατηγικής της Ένωσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποστηρίζονται από το μέσο ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης NextGenerationEU, και τη συνολική ποιότητα των δημόσιων οικονομικών, ειδικότερα την αποτελεσματικότητα των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων.

Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως και ρητώς υπόψη οποιονδήποτε άλλο παράγοντα ο οποίος, κατά τη γνώμη του οικείου κράτους μέλους, συμβάλλει στην ολοκληρωμένη

ποιοτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους και τον οποίον το κράτος μέλος έχει προτείνει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή. Εν προκειμένω, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στις δημοσιονομικές προσπάθειες για την προαγωγή της διεθνούς αλληλεγγύης και την επίτευξη των στόχων της ενωσιακής πολιτικής. Η γνώμη που το συγκεκριμένο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή περιλαμβάνει τη γνώμη του εθνικού ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου του όσον αφορά τους σχετικούς παράγοντες.

4. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβαίνουν σε ισόρροπη συνολική αξιολόγηση όλων των κρίσιμων παραγόντων και, ειδικότερα, του βαθμού στον οποίον επηρεάζουν, ως επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις, την εκτίμηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του ελλείμματος και/ή του χρέους.

Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με βάση το κριτήριο του ελλείμματος, εάν ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά το στάδιο πριν από τη λήψη της απόφασης για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος που προβλέπεται στο άρθρο 126 παράγραφοι 4, 5 και 6 της ΣΛΕΕ, μόνον εάν πληρούνται απολύτως και οι δύο προϋποθέσεις της θεμελιώδους αρχής —ότι, για να ληφθούν υπόψη οι κρίσιμοι παράγοντες, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα παραμένει πλησίον της τιμής αναφοράς και ότι η υπέρβαση της τιμής αυτής είναι προσωρινή.

Ωστόσο οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά το στάδιο πριν από τη λήψη της απόφασης για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος προκειμένου να εκτιμηθεί η συμμόρφωση με βάση το κριτήριο του χρέους.

5. Όταν επιτρέπεται στα κράτη μέλη να αποκλίνουν από την πορεία των καθαρών δαπανών σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], η Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν να αποφασίσουν, με την αξιολόγησή τους, να μην διαπιστώσουν την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος.

6. Εάν το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, αποφασίζει ότι υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα σε κράτος μέλος, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν υπόψη, στα επόμενα στάδια της διαδικασίας του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ, τους σχετικούς παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθώς επηρεάζουν την κατάσταση του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων όπως ορίζεται και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, ιδίως για τον καθορισμό προθεσμίας για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και ενδεχομένως την παράτασή της. Ωστόσο, οι σχετικοί αυτοί παράγοντες δεν λαμβάνονται υπόψη για την απόφαση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ σχετικά με την κατάργηση ορισμένων ή όλων των αποφάσεών του δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφοι 6 έως 9 και 11 της ΣΛΕΕ.

*Κανονισμός (ΕΕ) [...] της [ημερομηνία] [πλήρης τίτλος] (ΕΕ L ..).»

(2) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

1. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση από την Επιτροπή της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η οικονομική και

δημοσιονομική επιτροπή διατυπώνει γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ. Η γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής δημοσιοποιείται.

2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τη γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, και εφόσον κρίνει ότι υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει στο Συμβούλιο γνώμη και πρόταση, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφοι 5 και 6 της ΣΛΕΕ, και ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει αν υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, κατά κανόνα εντός τεσσάρων μηνών από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009. Όταν αποφασίζει ότι πράγματι υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα, το Συμβούλιο απευθύνει συγχρόνως συστάσεις στο συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Οι αποφάσεις και οι συστάσεις του Συμβουλίου δημοσιοποιούνται.

4. Στις συστάσεις που απευθύνει δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο θέτει μέγιστη προθεσμία έξι μηνών, προκειμένου το συγκεκριμένο κράτος μέλος να λάβει αποτελεσματικά μέτρα. Όταν αυτό δικαιολογείται από τη σοβαρότητα της κατάστασης, η προθεσμία για ανάληψη αποτελεσματικής δράσης μπορεί να φθάσει τους τρεις μήνες. Με τη σύσταση του Συμβουλίου τάσσεται επίσης προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Με τη σύστασή του, το Συμβούλιο ζητεί επίσης από το κράτος μέλος να εφαρμόσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών, με την οποία διασφαλίζεται ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης παραμένει ή μειώνεται και διατηρείται κάτω της τιμής αναφοράς εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στη σύσταση. Για τα έτη στα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών τηρεί ως ενδεικτικό ποσοστό ελάχιστη ετήσια προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ.

Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών θέτει επίσης τον λόγο χρέους σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή τον διατηρεί σε συνετό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]. Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών διασφαλίζει ότι η μέση ετήσια προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής κατά τα πρώτα τρία έτη είναι τουλάχιστον ίση με την μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια της συνολικής περιόδου προσαρμογής.

5. Εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, το συγκεκριμένο κράτος μέλος υποβάλλει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έλαβε ανταποκρινόμενο στη σύσταση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Στην έκθεση αναφέρονται οι στόχοι για τις δημόσιες δαπάνες και τα έσοδα και τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος τόσο των δαπανών όσο και των εσόδων, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, και παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και το είδος των μέτρων που σχεδιάζονται για την επίτευξη των στόχων. Στην έκθεση περιέχεται επίσης η γνώμη του ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου του συγκεκριμένου κράτους μέλους σχετικά με την καταλληλότητα των μέτρων που λήφθηκαν και προβλέπεται να ληφθούν σε σχέση με τους στόχους. Η έκθεση δημοσιοποιείται από το κράτος μέλος.

6. Όταν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα σύμφωνα με σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ή όταν εξαιρετικές περιστάσεις που εκφεύγουν

του ελέγχου τις κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων στην τήρηση της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών την οποία σύστησε το Συμβούλιο δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, επέρχονται μετά την έκδοση της εν λόγω σύστασης, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, βάσει σύστασης της Επιτροπής, να εκδώσει αναθεωρημένη σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Με την αναθεωρημένη σύσταση, λαμβανομένων υπόψη των κρίσιμων παραγόντων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, δύναται ιδίως να παραταθεί η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος κατά ένα έτος κατά κανόνα. Σε περίπτωση που το Συμβούλιο εξακριβώσει την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΕ) [για το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, να εκδώσει αναθεωρημένη σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, με την προϋπόθεση ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα. Με την αναθεωρημένη σύσταση μπορεί ειδικότερα να παρατείνεται η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, κατά κανόνα, κατά ένα έτος.»

- (3) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Το Συμβούλιο, προκειμένου να εκτιμήσει αν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα κατ' εφαρμογή των συστάσεων δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, βασίζεται στην έκθεση που υποβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή της καθώς και στις αποφάσεις που έχει εξαγγείλει δημοσίως με επαρκείς λεπτομέρειες η κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Όταν το Συμβούλιο διαπιστώνει, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ, ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα, υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.»

- (4) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η απόφαση με την οποία το Συμβούλιο ειδοποιεί το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος να λάβει μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ λαμβάνεται εντός δύο μηνών από την απόφαση με την οποία το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ. Με την ειδοποίηση, το Συμβούλιο ζητεί από το κράτος μέλος να εφαρμόσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών, με την οποία διασφαλίζεται ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης παραμένει ή μειώνεται και διατηρείται κάτω της τιμής αναφοράς εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην ειδοποίηση. Για τα έτη στα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, η διορθωτική

πορεία των καθαρών δαπανών τηρεί ως ενδεικτικό ποσοστό ελάχιστη ετήσια προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ.

Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών θέτει επίσης τον λόγο χρέους σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή τον διατηρεί σε συνετό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]. Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών διασφαλίζει ότι η μέση ετήσια προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής κατά τα πρώτα τρία έτη είναι τουλάχιστον ίση με την μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια της συνολικής περιόδου προσαρμογής. Το Συμβούλιο υποδεικνύει επίσης μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών.»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Όταν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα σύμφωνα με ειδοποίηση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ ή όταν εξαιρετικές περιστάσεις που εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων στην τήρηση της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, επέρχονται μετά την έκδοση της εν λόγω ειδοποίησης, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, βάσει σύστασης της Επιτροπής, να εκδώσει αναθεωρημένη ειδοποίηση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ. Με την αναθεωρημένη ειδοποίηση, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών παραγόντων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, δύναται ιδίως να παραταθεί η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος κατά ένα έτος κατά κανόνα. Σε περίπτωση που το Συμβούλιο εξακριβώσει την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΕ) [για το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, να εκδώσει αναθεωρημένη ειδοποίηση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, με την προϋπόθεση ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα. Με την αναθεωρημένη ειδοποίηση μπορεί ειδικότερα να παρατείνεται η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, κατά κανόνα, κατά ένα έτος.»

(5) Το άρθρο 6 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Συμβούλιο, προκειμένου να εκτιμήσει αν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα κατ' εφαρμογή της ειδοποίησης που εξέδωσε δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, βασίζεται στην έκθεση που υποβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1α του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή της καθώς και στις αποφάσεις που έχει εξαγγείλει δημοσίως με επαρκείς λεπτομέρειες η κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα της αποστολής εποπτείας στην οποία προβαίνει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 10α του παρόντος κανονισμού.»

(6) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

1. Η απόφαση με την οποία το Συμβούλιο επιτείνει τις κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ, λαμβάνεται το αργότερο εντός διμήνου από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009.

2. Η απόφαση με την οποία το Συμβούλιο καταργεί μερικές ή και όλες τις αποφάσεις του σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ λαμβάνεται το συντομότερο και οπωσδήποτε εντός διμήνου από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009.

3. Απόφαση του Συμβουλίου λαμβάνεται δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ μόνον όταν από τις δημοσιονομικές προγνώσεις που παρέχει η Επιτροπή προκύπτει ότι το έλλειμμα μειώθηκε με διαρκή τρόπο κάτω της τιμής αναφοράς και, όταν κινήθηκε η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος βάσει του κριτηρίου περί χρέους, το συγκεκριμένο κράτος μέλος τήρησε τη διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 ή το άρθρο 5 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού κατά τα 2 προηγούμενα έτη, προβλέπεται δε ότι θα συνεχίσει να την τηρεί στο τρέχον έτος βάσει της πρόγνωσης της Επιτροπής.»

(7) Το άρθρο 9 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος αναστέλλεται:

α) όταν το συγκεκριμένο κράτος μέλος ενεργήσει σύμφωνα με τις συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ·

β) όταν το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος ενεργήσει σύμφωνα με την ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.»

(8) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

1. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή παρακολουθούν τακτικά την εκτέλεση των μέτρων τα οποία λαμβάνει:

- το συγκεκριμένο κράτος μέλος, ανταποκρινόμενο στις συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ·

- το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος, ανταποκρινόμενο στην ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2. Όταν το συμμετέχον κράτος μέλος δεν λαμβάνει μέτρα ή, κατά την κρίση του Συμβουλίου, τα μέτρα του είναι ανεπαρκή, το Συμβούλιο λαμβάνει αμέσως απόφαση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 ή 11 της ΣΛΕΕ αντιστοίχως.

3. Όταν από τα πραγματικά στοιχεία, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009, προκύπτει ότι το συμμετέχον κράτος μέλος δεν έχει διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται, είτε στις συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, είτε στην ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο λαμβάνει αμέσως απόφαση, δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 ή παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ αντιστοίχως.»

α) Το άρθρο 10α τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει μόνιμο διάλογο με τις αρχές των κρατών μελών σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού. Προς τον σκοπό αυτό ειδικότερα, η Επιτροπή πραγματοποιεί αποστολές προκειμένου να αξιολογήσει την τρέχουσα οικονομική κατάσταση στο κράτος μέλος και να εντοπίσει οιοσδήποτε κινδύνους ή δυσκολίες σε σχέση με τη συμμόρφωση προς τους στόχους του παρόντος κανονισμού και καθιστά δυνατή την ανταλλαγή απόψεων με άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων.»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Μετά την έκδοση ειδοποίησης από το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή πραγματοποιεί ειδική αποστολή εποπτείας στο συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να συζητηθούν τα μέτρα τα οποία το κράτος μέλος προτίθεται να λάβει ανταποκρινόμενο στα μέτρα που κρίνονται αναγκαία μετά την ειδοποίηση που παρασχέθηκε δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ. Κατόπιν πρόσκλησης από το κοινοβούλιο του συγκεκριμένου κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να παρουσιάσει την αξιολόγησή της σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση του κράτους μέλους. Ενισχυμένη εποπτεία μπορεί να αναληφθεί για κράτη μέλη στα οποία έχουν αποσταλεί συστάσεις και προειδοποιήσεις που εκδόθηκαν βάσει απόφασης δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 8 και αποφάσεις δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ για τους σκοπούς της επιτόπου εποπτείας. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της αποστολής εποπτείας.»

(9) Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

1. Το ύψος του προστίμου ανέρχεται σε 0,05 % του ΑΕΠ για διάστημα 6 μηνών και καταβάλλεται κάθε 6 μήνες έως ότου το Συμβούλιο εκτιμήσει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος έλαβε αποτελεσματικά μέτρα ανταποκρινόμενο στην ειδοποίηση που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2. Κάθε εξάμηνο μετά από εκείνο κατά το οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο, και μέχρις ότου καταργηθεί η απόφαση σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο εκτιμά κατά πόσον το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα ανταποκρινόμενο στην ειδοποίηση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ. Κατά την εξαμηνιαία αυτή εκτίμηση, εάν το συγκεκριμένο συμμετέχον μέλος δεν έχει

συμμορφωθεί προς την ειδοποίηση του Συμβουλίου, το Συμβούλιο αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ, να επιτείνει τις κυρώσεις.

3. Το σωρευτικό ύψος των προστίμων για τα οποία γίνεται λόγος στις παραγράφους 1 και 2 δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ κατ' ανώτατο όριο.»

- (10) Τα άρθρα 14 και 15 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 14

1. Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο αίρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην στο άρθρο 126 παράγραφος 11 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ΣΛΕΕ ανάλογα με την πρόοδο που σημείωσε το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος ως προς τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Άρθρο 15

Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο αίρει όλες τις κυρώσεις εφόσον καταργηθεί η απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού δεν επιστρέφονται στο συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος.»

- (11) Τα άρθρα 16 και 17 απαλείφονται.

- (12) Στο άρθρο 17α η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2030 και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Στην έκθεση εξετάζονται τουλάχιστον:

α) η αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού·

β) η πρόοδος όσον αφορά τον στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και τη βιώσιμη σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

2. Ενδεχομένως, η έκθεση της παραγράφου 1 θα συνοδεύεται από πρόταση τροποποιήσεων στον κανονισμό.

3. Η έκθεση διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.»

- (13) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 17β:

«Άρθρο 17β

Το Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, απευθύνει αναθεωρημένη σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ή αναθεωρημένη ειδοποίηση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ στα κράτη μέλη στα οποία απηύθυνε σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ή ειδοποίηση

δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πριν από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού κανονισμού], τα οποία έχουν λάβει αποτελεσματικά μέτρα.

Το Συμβούλιο εκδίδει την αναθεωρημένη σύσταση ή ειδοποίηση μαζί με την έκδοση της σύστασης δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) [σχετικά με το προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ] με την οποία καθορίζεται η πορεία των καθαρών δαπανών.»

(14) Το παράρτημα απαλείφεται.

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*